

FRETTEREN

Jordy Skoropinski - vangst van de dag met fret en hond

Fretteren is het vangen van ratten met fretten, honden, kooitjes en netten. Het is een eeuwenoude methode en actieve vorm van rattenbestrijding en zowat de enige om de bruine rat uit haar holen te verjagen. Fretteren is een oude stiel die vandaag meer dan ooit relevant is, vanwege zijn doeltreffendheid zonder vergif of mechanische hulpmiddelen. Ecologisch, meetbaar, efficiënt. Zonder bijvangst.

Bestrijdingsmethoden

De bruine rat kwam via allerlei handelsroutes begin 1700 naar West-Europa. Sindsdien blijft ze, als slimme en taaie exoot, een hardnekkige tegenstander. Na de Zwarte Dood heeft het collectieve geheugen slechts een kleine vlam nodig om de strijd met deze exoot aan te gaan.

De **verschillende bestrijdingsmethoden** zijn legio: **mechanisch** door middel van vallen en klemmen, het gebruik van **rodenticiden (rattengif)**, afschot, inzet van **smartraps** gekoppeld aan smartphones, actieve bejaging met **fret en hond**, etc. Elke methode heeft haar eigen karakter en voor- en nadelen. De intelligentie van de bruine rat noopt immers ook tot een continu heruitvinden, experimenteren, aanpassen naargelang situatie en populatie.

Bovendien zijn andere methoden afhankelijk van de goodwill van de rat zelf om zich buiten het hol te wagen, het risico te nemen in een val te lopen, zich in een kogelbaan te begeven, vergif te eten,... Fretteren is echter enige methode die al decennialang doeltreffend blijft.

Fretteren

Fretteren is een symbiose tussen mens, hond en fret. De fretteur vangt wat je niet ziet. In alle stilte wordt de besmette zone afgespannen met **obstructionetten** en worden eventueel **fretteerkooitjes** op de rattenholen zelf geplaatst.

Er wordt een **eerste geursweep** met de honden uitgevoerd: de honden ruiken en tekenen op de plaatsen waar de ratten en hun nesten zich bevinden. Vervolgens worden de fretten gelost, die ondergronds en achter hoek en kant op zoek gaan naar de ratten. Er wordt druk opgebouwd... van zodra de druk op de ketel te groot wordt besluiten de ratten hun burcht op te geven en te springen. De honden staan bovengronds, samen met de handler, de watervlugge vijand op te wachten voor een snelle dispatch. Een overval op de rattenburcht, een opkuis, een sweep.

De ratpack

Fretteren is niet slechts een methode an sich, een beroep zonder meer. Fretteren is een levensstijl. Het is meer dan een job waar je aan begint om 9u en stopt om 17u. Je bent haast 24/7 met je honden en fretten bezig. Wie het werk met fret en hond overweegt, is allereerst een fretten- en hondenman.

Iemand die 7 dagen op 7 met zijn dieren leeft, traint en slaapt. Een **onwrikbaar team** vormen dat alle spelregels kent is voorwaarde nummer één vooraleer er aan een eerste, gevangen rat wordt gedacht. In de hectiek van een bestrijdingsactie moet in een fractie van een seconde door alle actoren het onderscheid gemaakt kunnen worden tussen rat en fret, tussen rat en hond. Moet er ten allen tijden een gevoel van **veiligheid en vertrouwen** heersen tussen fretteur en dieren onderling. In het heetst van de strijd zijn de fretteur, honden en fretten complementaire schakels die alleen door middel van teamwork succes kunnen boeken.

Vandaag zijn er in Vlaanderen een **vijftal** fretteurs actief.

Relevantie anno 2025

In de geschiedenis van rattenbestrijding is een duidelijke tendens zichtbaar: **van mechanische- en biologische methoden richting chemische bestrijding**. Onder impuls van economisch gewin en chemisch vernuft dreef de reguliere rattenbestrijding steeds meer af richting enkel en alleen het gebruik van rodenticiden.

De bruine rat was de mens echter te slim af in deze wedren, mede door haar indrukwekkende reproductiecapaciteit en intelligentie. Mede door buitensporig en ondoordacht gifgebruik kijkt Vlaanderen anno 2025 tegen een resistentiegraad van +50% aan bij de bruine rat voor de meest gangbare rodenticiden. Bovendien dwingt strengere Europese wetgeving ons almaar meer richting alternatieven met betrekking tot rattenbestrijding en dringt een collectieve heruitvinding zich sterk op.

Een **paradigmaverschuiving** hangt in de lucht. Fretteurs worden ingeschakeld om grote besmettingen aan te pakken. Besmettingen waarbij vergif noch mechanische vangmethoden mogen baten en passieve methoden tout court een maatje te klein blijken te zijn voor de bruine rat. Denk bijvoorbeeld aan **dierentuinen**, waar ratten makkelijk eten vinden en gebruik van gif voor de andere dieren een gevaar vormt – met soms grote plagen als gevolg.

Men grijpt stilaan terug naar een oeroude jachtvorm en hands on methodiek: het traditionele werk met fret en hond.

Vlaamse Fretteursgilde

[Ratlab - Vlaamse Fretteursgilde](#) verenigt sinds kort professionele rattenvangers die werken met fret en hond. Ze zetten zich in voor het borgen en doorgeven van vakmanschap, traditionele kennis en doeltreffende praktijkmethodes binnen duurzame rattenbestrijding.

*Deze praktijk werd getoetst aan het geldende wettelijke kader inzake dierenwelzijn, met name de Vlaamse Codex Dierenwelzijn, en geldt voor alle betrokken dieren. Bij overlastbeheer van diersoorten zoals ratten wordt prioritair ingezet op preventieve maatregelen; bestrijding gebeurt enkel indien noodzakelijk en conform de geldende regelgeving.

INZENDER

Jordy Skoropinski

THEMA

Natuur en landbouw
Ambacht, vakmanschap en techniek